

به نام خدا

راهنمای خطاهای دارویی

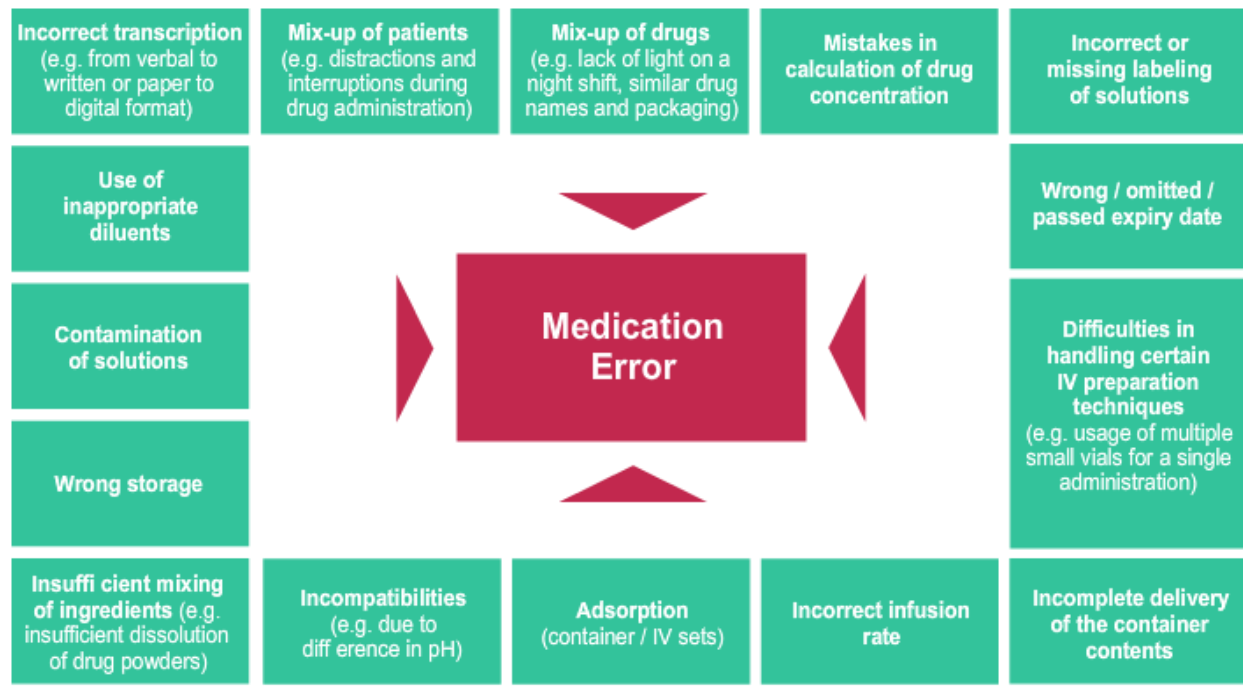
Medication errors guideline

معاونت داروسازی و بالینی مجموعه مدد ایران

۱۳۹۳

دکتر فاطمه ایزدپناه، دکتر فاخته واحدی

دستورالعمل گزارش خطاهای دارویی

گزارش، ثبت، تحلیل و طراحی برنامه مناسب مداخله ای جهت اصلاح و پیشگیری از بروز خطاهای دارویی در راستای توسعه استانداردهای سلامت دارویی نقش مهمی دارد. جهت گزارش خطاهای دارویی به نکات زیر توجه شود:

۱. فرم ثبت خطاهای دارویی توسط بخش مراقبتهای دارویی تهیه شده و در اختیار هر بخش بیمارستان قرار می گیرد.
۲. بخش مراقبتهای دارویی آموزش های لازم را به پرسنل بیمارستان (پزشکان، پرستاران و...) در جهت پر کردن این فرمها ارائه می دهد.
۳. سرپرستار و در غیاب ایشان جانشین سرپرستار موظف است روزانه این فرمها را چک کرده و در جریان ثبت خطاهای دارویی قرار گیرد.
۴. بلافاصله پس از مشاهده و ثبت خطای دارویی به تیم پزشکی بیمار اطلاع رسانی شده و اقدامات درمانی لازم جهت جبران خطای دارویی پیش آمده توسط پزشکان مربوطه انجام می شود.
۵. اقدامات اصلاحی انجام شده توسط پزشک در پرونده بالینی بیمار ثبت می گردد.
۶. سرپرستار موظف است هر هفته فرم های پر شده را به بخش مراقبت های دارویی ارائه دهد.
۷. بخش مراقبتهای دارویی پس از دریافت فرمهای گزارش خطای دارویی، به تحلیل خطاهای پیش آمده پرداخته و راه حل های مناسب را ارائه می دهد.

مراحل الحاق و تکمیل فرم خطاهای دارویی در پرونده بیماران بستری

- ۱- طرح مسئله در کمیته دارو و درمان و اخذ مجوز افزودن فرم تلفیق دارویی به پرونده بیماران بستری
- ۲- تعیین مسئول نظارت بر اجرای فرایند مربوطه (داروساز بالینی / عمومی)
- ۳- آموزش مسئولین تکمیل کننده فرم (داروساز/ پرستار)
- ۴- ۵۰٪ پرونده بیماران بستری در بخش های شرکت کننده در طرح، روزانه از لحاظ ME چک شود و فرم مربوطه تکمیل گردد.
- ۵- جمع آوری نتایج و گزارش تا تاریخ ۹۴/۰۱/۲۰
- ۶- مستندسازی از طریق تهیه عکس و تصویر (از روند آموزش و اجرا) و ...

فرم گزارش خطاهای دارویی

مشخصات تکمیل کننده فرم	
نام:	نوبت شیفت:
تاریخ / ساعت:	
مشخصات بیمار	
جنسیت:	شماره پرونده:
زن ☐ مرد ☐	
وزن:	سن:
تشخیص:	شکایت اصلی:
مشخصات خطای دارویی	
زمان تشخیص خطای دارویی	
قبل از دریافت دارو توسط بیمار ☐	
بعد از دریافت دارو توسط بیمار و قبل از بروز عارضه دارویی ☐	
بعد از دریافت دارو توسط بیمار و بعد از بروز عارضه دارویی ☐	
مرحله بروز خطای دارویی	
خطا در دستور دارو	
مقدار نامناسب داروی تجویزی ☐	آلرژی بیمار به داروی تجویزی ☐
راه تجویز نامناسب ☐	دستور دارویی نامشخص ☐
غلظت دارویی نامناسب ☐	انتخاب داروی نامناسب ☐
سرعت تجویز نامناسب ☐	دوز دارویی نامناسب ☐
دستور نحوه مصرف دارویی نامناسب ☐	شکل دارویی نامناسب ☐
خطا در توزیع دارو	
توزیع فرمولاسیون با مقدار نادرست دارو ☐	توزیع داروی نادرست ☐
توزیع شکل دارویی نادرست ☐	توزیع دوز و با غلظت نادرست دارو ☐
برچسب دارویی نادرست ☐	توزیع داروی تاریخ گذشته ☐
	توزیع فرآورده فاسد شده ☐
خطا در تجویز دارو	
راه تجویز نادرست ☐	حذف شدن دارو ☐
شکل دارویی نادرست ☐	تجویز دارو در زمان نادرست ☐
تجویز دارو بدون دستور پزشک ☐	دادن دارو به بیمار نادرست ☐
تجویز دارو بعد از دستور قطع دارو ☐	تجویز داروی نادرست ☐

تجویز دوز نادرست دارو ☐	آلرژی بیمار به داروی تجویزی ☐
خطای ترکیبی:	سرعت یا غلظت نادرست تزریق وریدی ☐
علت بروز خطای دارویی	
داروساز ☐	پزشک ☐
بیمار ☐	پرستار ☐
در دسترس نبودن اطلاعات بیمار قبل از تجویز دارو (سابقه حساسیت، نتایج تست های آزمایشگاهی و...) ☐	
در دسترس نبودن اطلاعات دارویی مناسب ☐	
دستور دارویی ناواضح (تشابه اسمی دارویی، به کارگیری اسامی مخفف نامناسب، دست خط ناخوانا...) ☐	
اشکال در برچسب زنی و یا بسته بندی دارویی ☐	
اشکال در نحوه نگه داری دارو (ظاهر دارویی مشابه و ...) ☐	
اشکال در استفاده از تجهیزات دارویی و مراحل پایش دارو ☐	
استرس ناشی از عوامل محیطی (خستگی، سر و صدا، شیفت طولانی مدت و ...) ☐	
اطلاعات نادرست کادر درمانی در ارتباط با دارو ☐	
سایر موارد ☐	
شدت بروز عارضه ناشی از خطای دارویی	
بدون خطا/ بدون عارضه	
گروه ۱: شرایطی که قابلیت ایجاد خطا را دارد. ☐	
بروز خطا/ بدون عارضه	
گروه ۲: خطا رخ داده اما فرآیند دارودرمانی بیمار را تحت تاثیر قرار نداده است. ☐	
گروه ۳: خطای پیش آمده فرآیند دارودرمانی بیمار را تحت تاثیر قرار داده اما برای بیمار عارضه ای نداشته است. ☐	
☐ گروه ۴: خطای پیش آمده فرآیند دارودرمانی بیمار را تحت تاثیر قرار داده، نیاز به پایش بیمار جهت رد بروز عارضه دارویی و یا نیاز به مداخله درمانی جهت پیشگیری از بروز عارضه دارویی است.	
بروز خطا/ بروز عارضه	
☐ گروه ۵: خطای پیش آمده می تواند به طور مستقیم و یا غیرمستقیم منجر به عارضه دارویی برگشت پذیر شود و نیاز به مداخله درمانی دارد.	
☐ گروه ۶: خطای پیش آمده می تواند به طور مستقیم و یا غیر مستقیم منجر به عارضه دارویی برگشت پذیر در بیمار شود و نیاز به بستری شدن بیمار است.	
گروه ۷: خطای پیش آمده می تواند به طور مستقیم و یا غیر مستقیم منجر به بروز عارضه برگشت ناپذیر برای بیمار شود. ☐	
گروه ۸: خطای پیش آمده نیاز به مداخله درمانی جهت ادامه حیات بیمار دارد. ☐	
بروز خطا/ فوت بیمار	
گروه ۹: خطای پیش آمده می تواند به شکل مستقیم و یا غیر مستقیم منجر به مرگ بیمار شود. ☐	
مداخله درمانی صورت گرفته:	
برنامه مداخله ای طراحی شده جهت پیشگیری از بروز خطای دارویی:	

